

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 663/2013-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. marca 2014 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka a zo sudcov Milana Ľalíka a Marianny Mochnáčovej v konaní o sťažnosti G. V. a S. V., zastúpených advokátkou JUDr. Janou Fridrichovou, Jakubovo námestie 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/76/2008 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/76/2008 p o r u š i l základné právo G. V. a S. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/76/2008 konal bez zbytočných prietáhov.

3. G. V. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. S. V. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 800 € (slovom osemsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. G. V. a S. V. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 524,78 € (slovom päťstodvadsaťštyri eur a sedemdesiatosem centov), ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet ich právnej zástupkyne JUDr. Jane Fridrichovej, Advokátska kancelária, Jakubovo námestie 9, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 663/2013-10 zo 6. novembra 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť G. V. a S. V. (ďalej len „s'ťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/76/2008.

2. *S'ťažovatelia svoju s'ťažnosť odôvodnili tým, že v apríli 2007 podali na okresnom súde žalobu proti majiteľom domu o náhradu nákladov vlozenej investície do vykurovania*

dvojizbového bytu, ktorý majú v nájme, ktorú okresný súd zaevidoval pod sp. zn. I Ro 137/2007 a následne bola zaevidovaná pod sp. zn. 7 C/76/2008. Sťažovatelia žalobný návrh odôvodnili tým, že majitelia domu predtým odpojili vykurovací systém do bytu v užívaní sťažovateľov od centrálnej domovej kotolne a prevádzku tejto kotolne zrušili. Ďalej v sťažnosti uviedli: „... Do júla 2009 sa nič procesného neudialo. Ide teda o viac ako dvojročné obdobie totálnej pasivity OS Ba I...

Dňa 27. 06. 2011 - po viac ako štyroch rokoch od podania žaloby - vyhlásil OS Ba I rozsudok č. pod č. 7 C 26/2008 (pre žalobcov negatívny). Tí podali odvolanie...

Sťažovatelia tvrdia, že OS Ba I od apríla 2007 do júna 2011 bol výrazne procesne neefektívny, pracoval nesústredene, nekoncepčne a liknavo. Vyhlásený rozsudok bol potom prejavom rýdzeho voluntarizmu...

KS Ba (Krajský súd v Bratislave pozn.) v danej veci rozhodol - v podstate konformne s argumentáciou žalobcov (sťažovateľov v kontexte predkladanej ústavnej sťažnosti - a to uznesením č. 11 Co 140/2011 z 09. 01. 2013...

Činnosť OS Bratislava I bola a je masívne poznačené zbytočnými prietahmi. Konštatujeme, že involvovaný všeobecný súd dlhodobo a bezdôvodne nezabezpečuje procesnej strane... sťažovateľom v intenciách tohto podania) ústavne garantované právo na súdu ochranu a právo na spravodlivý a súčasne primerane rýchly proces...

Stav právnej neistoty žalobcu (sťažovateľov G. a S. V.) tak pretrváva šiesty rok.“

3. Sťažovatelia sú toho právneho názoru, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

4. Na základe uvedeného sťažovateľa ústavnému súdu navrhli, aby o ich sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn.: 7 C 76/2008 porušil právo S. V. a G. V., aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu v Bratislave sa v konaní vedenom pod sp. zn.: 7 C 76/2008 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. ... G. V... a jeho manželke S. V... sa spoločne a nerozdielne priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- €..., ktoré je povinný zaplatiť Okresný súd Bratislava I a vo výške 1.200,- €, ktoré je povinný zaplatiť Okresný súd Bratislava I do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť... G. V... a jeho manželke S. V... spoločne a nerozdielne trovy konania... na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Jany Fridrichovej...“

4. Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľa odôvodnili s poukázaním na „... výraznú intenzitu do ústavou garantovaného práva sťažovateľov na súdnu ochranu a spravodlivý proces a fakt, že spor sa celkovo vedie už šiesty rok...“.

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci podaním z 3. decembra 2013 písomne vyjadril okresný súd (sp. zn. Spr. 3905/2013) a k jeho vyjadreniu zaujala stanovisko právna zástupkyňa sťažovateľov.

5.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu úkonov, ktoré vykonal okresný súd vo veci. K priesťahom vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C/76/2008 sa vyjadrila takto: „... súd vo veci s výnimkou obdobia 10. 04. 2007 do 17. 01. 2008 konal priebežne a urobil všetky úkony smerujúce k čo najefektívnejšiemu rozhodnutiu veci. Dovolím si poukázať na skutočnosť, že celkovú dĺžku konania poznačila skutočnosť, že odporca v priebehu konania zomrel a konanie bolo od 17. 06. 2010 do 01. 03. 2011 prerušené, v období od 19. 10. 2009 do 01. 02. 2010 súd skúmal, či sú dané podmienky na prerušenie konania na základe procesného návrhu navrhovateľov a v období od 19. 10. 2011 do 19. 02. 2013 sa spis nachádzal na Krajskom súde v Bratislave...“

5.2 Sťažovateľa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne k vyjadreniu okresného súdu uviedli: „... sťažovatelia konštatujú, že v ich procese je badateľná nesústredená a neefektívna činnosť všeobecného súdu (porušovateľa) čo prispelo k vzniku zbytočných priesťahov v konaní. Chronológia práce súdu (ktorá je skutočne objektívna) svedčí, že:

čas od konca apríla 2007 do začiatku januára 2008 plynul zbytočne, rovnako zbytočne však plynul čas od polovice augusta 2008 do konca júla 2009. Je síce pravdou, že sa pojednávať malo dňa 30. 04. 2009, no pre súdom tolerovanú, resp. ignorovanú obštrukciu zo strany žalovaných bol termín stornovaný...

no ďalším pasívnym obdobím v činnosti OS Ba I je nesporne čas od marca 2013 dodnes. Ved' pojednávanie nie je ani len vytyčené...“

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Prerokovanie sťažnosti na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

7. Ústavný súd z obsahu sťažnosti, k nej pripojených písomností a zo spisu okresného súdu sp. zn. 7 C/76/2008 zistil, že je vedené súdne konanie vo veci sťažovateľov proti viacerým žalovaným o zaplatenie sumy 2 671,38 € (80 478 Sk s príslušenstvom). Sťažovateľ v 1. rade podal 10. apríla 2007 predmetný žalobný návrh proti žalovanému V. Š. (ďalej len „žalovaný“) spolu s návrhom na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, ktorý bol zaevidovaný pod sp. zn. 1 Ro 137/07 a pridelený na prerokovanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi. Následne okresný súd vo veci vykonal tieto úkony:

- 8. februára 2008 okresný súd zisťoval adresu pobytu žalovaného prostredníctvom Registra obyvateľov Slovenskej republiky,

- 13. marca 2008 okresný súd dostal z Registra obyvateľov Slovenskej republiky potvrdenie, že žalovaný má trvalý pobyt zhodný so žalobným návrhom,

- 14. apríla 2008 bol súdny spis preregistrovaný pod sp. zn. 7 C/76/2008 a pridelený na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Tatiane Rendkovičovej Koprdovej,

- 6. mája 2008 okresný súd zaslal žalobcovi formulár na potvrdenie jeho osobných a majetkových pomerov,
- 26. júna 2008 okresný súd dostal od žalobcu vyplnený formulár potvrdenia osobných a majetkových pomerov,
- 11. júla 2008 okresný súd vydal uznesenie č. k. 7 C/76/2008-28, ktorým oslobodil žalobcu od súdneho poplatku za podanú žalobu v 1/2-ine,
- 12. augusta 2008 navrhovateľ uhradil súdny poplatok,
- 9. decembra 2008 dala sudkyňa kancelárii pokyn na nariadenie termínu súdneho pojednávania na 12. február 2009,
- 5. januára 2009 súd zaslal žalobu žalovanému, aby sa k nemu vyjadril v lehote 15 dní,
- 13. januára 2009 nariadený termín súdneho pojednávania bol zmenený na 23. apríl 2009,
- 19. marca 2009 nariadený termín súdneho pojednávania bol zmenený na 30. apríl 2009,
- 28. apríla 2009 sa žalovaný a jeho právny zástupca ospravedlnili z účasti na súdnom pojednávaní z dôvodu kolízie s iným súdnym pojednávaním,
- 30. apríla 2009 okresný súd pre neprítomnosť žalovaného súdne pojednávanie odročil na 19. október 2009,
- 29. júla 2009 bol podaný návrh, aby do súdneho konania boli pribratí sťažovateľka v 2. rade (na strane žalobcu) a ďalší žalovaní,
- 19. septembra 2009 okresný súd uznesením pripustil vstup do konania ďalších účastníkov podľa predloženého návrhu,
- 7. októbra 2009 pôvodný žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' na súdnom pojednávaní a súhlasil s prerokovaním veci aj bez jeho prítomnosti,
- 19. októbra 2009 okresný súd po vypočutí sťažovateľov a žalovaných v 1. a 2. rade odročil pojednávanie na neurčito,
- 22. októbra 2009 sťažovatelia zaujali stanovisko k vyjadreniu žalovaných,
- 19. februára 2010 dala sudkyňa kancelárii pokyn na nariadenie termínu súdneho pojednávania na 17. jún 2010,
- 6. mája 2010 sudkyňa žiadala pripojiť spis okresného súdu sp. zn. 10 C 13/2007,

- 21. mája 2010 právna zástupkyňa sťažovateľov okresnému súdu oznámila, že žalovaný v 1. rade zomrel,
- 26. mája 2010 sudkyňa žiadala dedičskú kanceláriu o oznámenie okruhu dedičov po zomrelom žalovanom v 1. rade,
- 3. júna 2010 Notársky úrad JUDr. Jany Mikušovej oznámil okresnému súdu okruh dedičov,
- 14. júna 2010 sa žalovaný v 3. rade ospravedlnil z neúčasti na súdnom pojednávaní a súhlasil s prerokovaním veci aj bez jeho prítomnosti,
- 16. júna 2010 M. Š., dedič po žalovanom v 1. rade, splnomocnil advokáta JUDr. M. C. na zastupovanie v súdnom konaní,
- 17. júna 2010 okresný súd uskutočnil pojednávanie a uznesením prerušil konanie na čas do skončenia dedičského konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 38 D 162/2010, Dnot 21/2010,
- 12. augusta 2010 okresný súd zisťoval stav prebiehajúceho dedičského konania,
- 18. novembra 2010 právna zástupkyňa sťažovateľov okresnému súdu oznámila, že dedičské konania bolo skončené,
- 1. marca 2011 dala sudkyňa kancelárii pokyn na nariadenie termínu súdneho pojednávania na 23. máj 2011,
- 23. mája 2011 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie a pojednávanie odročil na 6. jún 2011 pre účely vyhlásenia rozsudku,
- 27. júna 2011 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol,
- 4. júla 2011 podali sťažovatelia proti rozsudku odvolanie,
- 17. augusta 2011 okresný súd zaslal žalovaným odvolanie sťažovateľov, aby sa k nemu vyjadrili v lehote 15 dní od doručenia výzvy,
- 12. októbra 2011 okresný súd predložil spis Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o podanom odvolaní. Krajský súd prevzal spis 19. októbra 2011,
- 19. januára 2013 krajský súd uznesením sp. zn. 11 Co 140/2011 napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd prevzal spis 19. februára 2013,

- 13. marca 2013 dala sudkyňa kancelárii pokyn na nariadenie termínu súdneho pojednávania na 20. jún 2013,
- 19. júna 2013 okresný súd oznámil účastníkom konania, že termín pojednávania bol zrušený z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne,
- 10. júla 2013 právna zástupkyňa sťažovateľov urgovala nariadenie termínu súdneho pojednávania,
- 30. októbra 2013 dodatkom k rozvrhu práce č. Spr. 3869/2013 bola predmetná vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi Mgr. Miriam Plavčákovej.

III.

8. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

10. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu

právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 až 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

11. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

12. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania bolo posúdenie návrhu na náhradu nákladov v sume 2 671,38 eur s príslušenstvom, v ktorom všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená (§ 6 a § 100 ods. 1 OSP) a aby sa čo najskôr odstránil

stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (napr. I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, I. ÚS 158/04).

13. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú na rozhodnutie. Po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva.

14. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil právne významné okolnosti, na základe ktorých by sťažovatelia mimo procesného rámca participovali na zistených prieťahoch v konaní pred okresným súdom.

15. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, a to, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní, posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd vychádzal nielen z hľadiska sťažovateľmi namietaného obdobia zbytočných prieťahov, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného konania. V tomto ohľade zistil, že súdne konanie sa pred okresným súdom začalo podaním žaloby 10. apríla 2007 a doteraz nie je právoplatne skončené. Aj keď okresný súd do času rozhodovania ústavného súdu jedenkrát rozhodol, toto rozhodnutie bolo následne odvolacím súdom zrušené. Krajský súd v zrušujúcom uznesení konštatoval predovšetkým pochybenia okresného súdu – odňatie možnosti konať pred súdom, nedostatočné odôvodnenie rozsudku a predčasnosť jeho právnych záverov. Ústavný súd sa preto priklonil k názoru sťažovateľov, že k zbytočným prieťahom v konaní došlo, a to napriek tomu, že okresný súd sporadicky vykonával úkony (rozhodol o návrhu na oslobodenie sťažovateľa v 1. rade o oslobodení od platenia súdnych poplatkov, rozhodoval o rozšírení okruhu účastníkov konania, nariadzoval súdne pojednávania a vykonával podporné úkony spojené s prerokovaním veci...). Jeho konanie bolo napriek tomu nekoncentrované a neefektívne. Svedčí o tom napr. skutočnosť, že 8. februára 2008 zisťoval adresu pobytu žalovaného prostredníctvom Registra obyvateľov Slovenskej republiky,

z ktorého dostal odpoveď 13. marca 2008, že žalovaný má trvalý pobyt zhodný s uvedeným v žalobe. Rovnako v neprospech okresného súdu svedčia okolnosti zmien zákonných – vec posudzujúcich sudcov, ako aj ostatná nečinnosť okresného súdu od 19. februára 2013, keď bola vec okresnému súdu vrátená z krajského súdu, ktorý prvostupňové rozhodnutie zrušil práve pre pochybenia zo strany okresného súdu (pozri už uvedené v tomto bode).

16. Z vykonaných úkonov súdu teda vyplýva, že okresný súd vo veci sťažovateľov nekonal koncentrovane a bez zbytočných prietáhov. Vzhľadom na uvedené nepovažoval ústavný súd za potrebné poukazovať na jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, pretože celková doba takmer 7 rokov, počas ktorej vec sťažovateľov nie je právoplatne skončená, sama osebe osvedčuje dôvodnosť podanej sťažnosti. Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to vtedy, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobie napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

17. Ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené dôvody vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

18. Ústavný súd zároveň prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa čl. 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C/76/2008 bez zbytočných prietáhov, lebo konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

19. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie (čl. 127 ods. 3 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Sťažovatelia žiadali priznať spoločne a nerozdielne primerané finančné

zadosťučinenie v sume 5 000 € z dôvodov uvedených v bode 4 odôvodnenia tohto nálezu. Vzhľadom na okolnosti danej veci (najmä na jej predmet a význam pre účastníkov konania) ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľov. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať im aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré priznal podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľov (pozri body 11 a nasl.). Skutočnosť, že okresný súd procesne a vo veci samej rozhodoval (teda nebol celkom zjavne nečinný), ako aj po zohľadnení toho, čo je v hre (predovšetkým výška žalovanej sumy), považuje za primerané priznať G. V. finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € a S. V. (s prihliadnutím na okolnosť, že do konania vstúpila neskôr – 19. septembra 2009) v sume 800 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3 a 4 .

20. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Úspešným sťažovateľom vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou. Advokátka vykonala 6 úkonov právnych služieb (pre každého zo sťažovateľov po 3 úkony), a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie sťažnosti 2. októbra 2013 a vyjadrenie podané 30. decembra 2013. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vykonaných je 1/6 z výpočtového základu 781 €. Odmena za jeden právny úkon je teda 130,16 €, znížená o 50 % tarifnej odmeny (§ 13 ods. 2 vyhlášky), čo predstavuje sumu 65,08 €. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 7,81 € predstavuje sumu 72,89 € za jeden úkon. Odmena advokátke za poskytnuté služby v konaní pred ústavným súdom (za 3 úkony právnych služieb a 3 x paušálna náhrada) predstavuje celkovú sumu 218,67 € plus 20 % DPH (advokátka je platcom dane z pridanej hodnoty), teda celkovo predstavuje sumu 262,39 € za jedného účastníka konania, t. j. za dvoch účastníkov konania 524,78 €. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd

povinný uhradiť na účet právneho zástupcovi sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd vyúčtovanú odmenu advokátky za úkony (ďalšia porada s klientmi) vykonané 26. septembra 2013 a 30. decembra 2013 neuznal, lebo tieto v rozsahu kvalifikovanej povinnosti právneho zastúpenia advokátom v konaní pred ústavným súdom nepovažoval za nevyhnutné na uplatnenie dotknutých práv sťažovateľov v konaní pred ústavným súdom (špecifickosť konania pred ústavným súdom).

21. Ústavný súd tiež nevyhovел v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovatelia žiadali priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 6 výroku tohto rozhodnutia.

22. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. marca 2014